

СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ ІНДУСТРІЇ ПОСЛУГ

УДК 336.61

В. М. Лисюк*
А. Ю. Тепляшин**

ВПЛИВ ФОНДОВОГО РИНКУ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

Досліджено ефективність акцій, як фінансового інструмента залучення додаткових фінансових ресурсів до національних електроенергетичних підприємств України, взаємозв'язок ринкової ефективності цих акцій з економічною ефективністю самих підприємств. Розглянуто структуру акціонерного капіталу українських енергопостачальних та енергогенеруючих підприємств, що систематично проводять IPO та SPO на біржах УБ, ПФТС, УФБ.

Ключові слова: електроенергетичні підприємства, економічний розвиток, фінансова ефективність, біржа.

Исследовано эффективность акций, как финансового инструмента привлечения дополнительных финансовых ресурсов в национальные электроэнергетические предприятия Украины, взаимосвязь рыночной эффективности этих акций с экономической эффективностью самих предприятий. Рассмотрена структура акционерного капитала украинских энергопоставляющих и энергогенерирующих предприятий, которые систематически проводят IPO и SPO на биржах УБ, ПФТС, УФБ.

Ключевые слова: электроэнергетические предприятия, экономическое развитие, финансовая эффективность, биржа.

The efficiency of the shares of national electricity enterprises of Ukraine, the relationship of market performance of the shares and the economic efficiency of the enterprises was researched. The structure of equity Ukrainian energy supply companies and energy generation companies that regularly host IPO and SPO exchanges UX, PFTS, USE was researched.

Keywords: energy generation companies, economic development, financial efficiency, exchange.

Постановка проблеми. Перехід України до ринкової економіки створив необхідні умови для появи та розвитку фондового ринку, як джерела інвестування капіталу в національні підприємства реального сектору. Хоча значна кількість досліджень сучасних українських вчених об'єктивно підтверджують той факт, що на теперішньому етапі український фондовий ринок є певною мірою інфраструктурно розвиненим у порівнянні з його станом в середні 1990-х років, але певні проблеми, пов'язані з ефективністю його інструментів, існують. Тому актуальним є визначення ролі сучасного фондового ринку України в аспекті управління ефективністю національних підприємств, тобто дослідження того, наскільки ефективно працює механізм залучення капіталу з фондового ринку України та його вплив на реальну ефективність функціонування національних підприємств.

Мета роботи — дослідити вплив фінансово ефективних інструментів фондового ринку України на реальну ефективність національних підприємств.

Об'єкт дослідження. Українські національні енергопостачальні та енергогенеруючі підприємства, що з періоду 2008–2009 років проводять публічне розміщення невеликих часток своїх акцій на фондових біржах ПФТС, УБ, УФБ та в перспективі можуть підвищити свою ефективність за рахунок використання залученого капіталу для оновлення та модернізації основних засобів виробництва.

Предмет дослідження. Фінансові інструменти українських національних підприємств, що розміщені на біржах УБ, ПФТС, УФБ і фінансова звітність досліджуваних підприємств, що розробляється ними для залучення капіталу інвесторів та для звітування перед органами Державної податкової служби України.

* Лисюк В. М. — д-р екон. наук, професор, завідувач відділу ринкових механізмів і структур.

** Тепляшин А. Ю. — аспірант.

Аналіз досліджень і публікацій. Теоретичні й практичні питання управління ефективністю підприємств через фондовий ринок досліджували закордонні дослідники Б. Ш. Бернанке, Дж. Сорос, Р. Дж. Шиллер та вітчизняні вчені О. М. Мозговий, О. В. Баула, В. І. Павлов, В. М. Жупаненко. Проте проблемі дослідження впливу фінансових інструментів фондового ринку України на реальну ефективність національних електроенергетичних підприємств не приділялося достатньо уваги в роботах цих та інших вчених.

Економічна теорія і практика визначає, що головні механізми економічного зростання базуються на відтворювальних процесах. Якщо ці відтворювальні механізми застосовувати до функціонування економічних систем будь-якого рівня (держава, товарні ринки чи окремі підприємства), то вони чітко вказуються на необхідність активного включення (залучення) зворотних фінансових потоків, які утворюються від реалізації товарів, послуг, ресурсів, активів, у їх подальшу господарюючу діяльність. Отже застосування замкнених відтворювальних механізмів є найбільш

ефективним шляхом утворення ресурсів для збільшення вартості активів та подальшого економічного розвитку [1, 2].

Саме з такою метою функціонують у розвинутих країнах, а також в Україні, фондові ринки, які використовують фінансові інструменти розміщення активів та торгівлі цінними паперами (акціями) підприємств на фондових біржах для залучення додаткових ресурсів у діяльність цих господарюючих суб'єктів. Але, ефективність цих фондових інструментів не завжди позитивна і залежить від цілої низки причин, що показує наступний аналіз.

Виклад основного матеріалу. На початку 2013 року на фондовому ринку України, в лістингу емітентів трьох найкрупніших по об'єму торгових операцій бірж України — УБ (Українська Біржа) [3], ПФТС (Перша Фондова Торгова Система) [4], УФБ (Українська Фондова Біржа) [5], зареєстровано 26 національних електроенергетичних підприємств України, з них 20 — енергопостачальних та 6 — енергогенеруючих підприємств, біржовий список наведено у табл. 1–2.

Таблиця 1

Енергопостачальні підприємства-емітенти IPO та SPO на біржі ПФТС

№	Підприємство, форма власності (ПАТ)	Код ЄДРПОУ	Біржовий код емітента	Номинал акції, (грн.)
1	«Чернівціобленерго»	00130760	CHEN	0,25
2	«Чернігівобленерго»	22815333	CHEON	0,25
3	«Черкасиобленерго»	22800735	CHON	0,25
4	«Дніпрообленерго»	23359034	DNON	10
5	«Донецькобленерго»	00131268	DOON	1,25
6	«Харківобленерго»	00131954	HAON	0,25
7	«Хмельницькобленерго»	22767506	HMON	0,25
8	«Херсонобленерго»	05396638	HOEN	0,25
9	«Кіровоградобленерго»	23226362	KION	0,25
10	«Київобленерго»	23243188	KOEN	0,05
11	«Львівобленерго»	00131587	LVON	0,25
12	«Миколаївобленерго»	23399393	MOEN	0,25
13	«Одесаобленерго»	00131713	ODEN	0,25
14	«Прикарпаттяобленерго»	00131564	PREN	0,25
15	«Тернопільобленерго»	00130725	TOEN	0,25
16	«Вінницяобленерго»	00130694	VIEN	10
17	«Волиньобленерго»	00131512	VOEN	0,05
18	«Запоріжжяобленерго»	00130926	ZAON	0,25
19	«Житомиробленерго»	22048622	ZHEN	0,25
20	«Закарпаттяобленерго»	00131529	ZOEN	0,25

З табл. 1 та 2 видно, що 74 % емітентів енергетичних підприємств належить групі «Обленерго», а решта 26 % емітентів фондового ринку електроенергетичних підприємств України належать ПАТ «Донбасенерго», ПАТ «Центренерго», ПАТ «Дніпроенерго», ПАТ «ПЕМ-Енерговугілля», ПАТ «Київенерго», ПАТ «ДТЕК Західенерго».

Дані національні електроенергетичні підприємства України систематично проводять розміщення своїх акцій (IPO та SPO) на первинному та вторинному фондовому ринку використовуючи біржи ПФТС, УБ, УФБ. Кожне з підприємств зареєстровано на біржах в різний момент часу, але враховуючи етапність розвитку українського

Таблиця 2

Енергогенеруючі підприємства-емітенти IPO та SPO на біржах ПФТС, УБ

№	Підприємство, форма власності (ПАТ)	Код ЄДРПОУ	Біржовий код емітента	Номинал акції, (грн.)
1	«Донбасенерго»	23343582	DOEN	10
2	«Центренерго»	22927045	SEEN	1,3
3	«Дніпроенерго»	00130872	DNEN	25
4	«ПЕМ-Енерговугілля»	00169845	ENUG	1,86
5	«Київенерго»	00131305	KIEN	0,25
6	«ДТЕК Західенерго»	23269555	ZAEN	10

фондового ринку, що неодноразово підтверджується дослідженнями українських вчених [6,7], та історією котирувань акцій, що була отримана з біржового електронного торгового терміналу QUIICK брокера «Гайнсфорт» [8], — значне підвищення об'ємів торгів акціями українських енергогенеруючих та енергопостачальних підприємств припадає на період 2008–2009 років, — тоді розраховуємо дохід від залучення капіталу з фондового ринку України по досліджуваним підприємствам з початку 2009 року у табл. 3 та рис. 1.

Табл. 3 наочно підтверджує ту тезу, що проведення публічного розміщення акцій підприєм-

ства на фондовому ринку (IPO та SPO) є реально можливим способом залучення капіталу, а з рис. 1 видно, що не дивлячись на наявність у «Обленерго» 20 емітентів на фондовому ринку, сумарний дохід з залучення капіталу на українських біржах складає лише 297,56 млн. грн. в абсолютному вигляді, або 6 % відносно сумарного доходу з акцій по всім 26 електроенергетичним підприємствам фондового ринку України — 4957,21 млн. грн., а сумарний дохід від залучення капіталу через фондовий ринок 6-ми енергогенеруючих підприємств України, без урахування енергопостачальної групи «Обленерго», складає 4659,65 млн. грн.

Таблиця 3

Дохід досліджуваних підприємств України від залучення капіталу

№	Біржовий код	Ціна акції, (грн.)	Дохід з акції, (грн.)	Ринкові акції, (млн. шт.)	Дохід з залучення, (млн. грн.)
1	CHEN	0,25	0	56	0
2	CHEON	0,5	0,25	119	29,75
3	CHON	0,31	0,06	148	8,88
4	DNON	40	30	5	150
5	DOON	1,3	0,05	65	3,25
6	HAON	0,52	0,27	256	69,12
7	HMON	0,06	-0,19	134	-25,46
8	HOEN	0,15	-0,1	178	-17,8
9	KION	0,5	0,25	119	29,75
10	KOEN	0,1	0,05	1040	52
11	LVON	0,2	-0,05	193	-9,65
12	MOEN	0,35	0,1	158	15,8
13	ODEN	0,05	-0,2	208	-41,6
14	PREN	0,3	0,05	103	5,15
15	TOEN	0,1	-0,15	61	-9,15
16	VIEN	10	0	3	0
17	VOEN	0,05	0	477	0
18	ZAON	0,25	0	179	0
19	ZHEN	0,71	0,46	122	56,12
20	ZOEN	0,1	-0,15	124	-18,6
21	DOEN	22,35	12,35	23	284,05
22	SEEN	5,78	4,48	36	161,28
23	DNEN	188	163	5	815
24	ENUG	28,5	26,64	5	133,2
25	KIEN	6,8	6,55	108	707,4
26	ZAEN	92,6	82,6	12	991,2

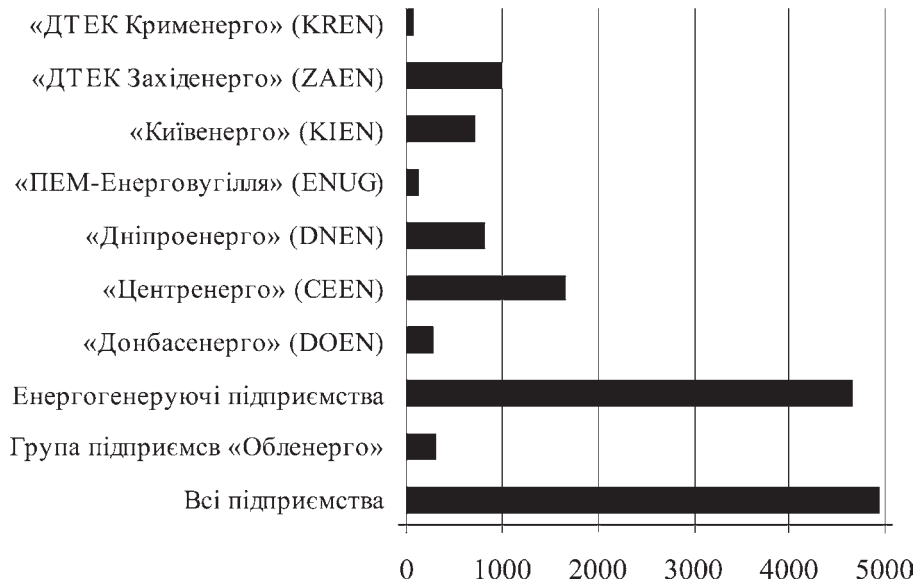

Рис. 1. Порівняння доходу електроенергетичних підприємств України від залучення капіталу з фондового ринку

в абсолютному, або 94 % в відносному значенні, що перевищує сумарний дохід акцій групи «Обленерго» в 15,66 разів. Виходячи з цього можна сформулювати наступну тезу: «Кількість розміщених емітентів одного власника не є показником доходного IPO та SPO для українського фондового ринку».

Визначимо ефективність акцій українських електроенергетичних підприємств на біржах УБ, ПФТС, УФБ. В якості методики оцінки будемо використовувати західні інструменти P/S та P/E, які найбільш широко застосовуються та є класичними для більшості світових фондових бірж (NYSE, LSE, Токуо SE) при оцінці ефективності своїх емітентів, хоча з середини 2008 року в розпал світової фінансової кризи ця методика значно підпадала під критику, але все ж таки вона на теперішній 2014 рік залишається самою широко вживаною.

Одним із пропагандистів застосування інструментів P/S та P/E для оцінки ефективності акцій є американський економіст, професор Йельського університету США Роберт Джеймс Шиллер, який в своїй монографії «Ірраціональний достаток» («Irrational Exuberance») [9], розробляючи моделі залучення транснаціонального капіталу інших країн в фінансову економіку США, для оцінки ефективності акцій національних корпорацій США пропонує використовувати 2 основних інструменти, адаптованих ним під ринок акцій.

Автори статті зробили спробу проаналізувати застосування цих інструментів на прикладі ефективності розміщення акцій національних електроенергетичних підприємств на фондовому ринку [10, 12].

Згідно підходу Шиллера, розрахунки ефективності акцій проводяться за коефіцієнтами:

1. P/E ratio (Price-to-Earnings ratio) — фінансовий коефіцієнт, що рівний відношенню ринкової ціни однієї акції до прибутку по ній.

$$P/E = \frac{P}{EPS}, \quad (1)$$

де P/E — фінансовий коефіцієнт Price-to-Earnings; P — ціна 1 акції, або її номінальна вартість; EPS — прибуток з акції.

2. P/S ratio (Price-to-Sales ratio) — фінансовий коефіцієнт, що рівний, за методикою Р. Дж. Шиллера, відношенню вартості всіх ринкових акцій підприємства до собівартості продукції, що реалізувало підприємство-емітент в реальному секторі економіки за певний рік.

$$P/S = \frac{P}{S}, \quad (2)$$

де P/S — фінансовий коефіцієнт Price-to-Sales; $P_{P/S}$ — вартість ринкових акцій підприємства; $S_{P/S}$ — собівартість реалізованої продукції за 1 рік.

В табл. 4 проведено оцінку ефективності акцій національних електроенергетичних підприємств України на 2013 рік за методикою P/E та P/S коефіцієнтів Р. Дж. Шиллера, для розрахунку була використана інформація з табл. 1–3, а дані для аргументу $S_{P/S}$ були взяті зі звітів про фінансові результати (Форма № 2) цих підприємств, що знаходяться в відкритому доступі на електронному ресурсі державного агентства з розвитку інфраструктури фондового ринку України — SMIDA [8].

З цієї таблиці видно, що акції більшості українських електроенергетичних підприємств є ефективними на фондових біржах УБ, ПФТС,

Таблиця 4

Оцінка ефективності акцій національних електроенергетичних підприємств України на біржах УБ, ПФТС, УФБ на 2013 рік

№	Біржовий код	P/E , (%)	$P_{P/S}$ (млн. грн.)	$S_{P/S}$ (млн. грн.)	P/S , (%)
1	CHEN	0	14	543	2,58
2	CHEON	100	59,5	742	8,02
3	CHON	416,67	45,88	1378	3,33
4	DNON	33,33	200	13260	1,51
5	DOON	2500	84,5	4288	1,97
6	HAON	92,59	133,12	2763	4,82
7	HMON	-131,6	8,04	337	2,39
8	HOEN	-250	26,7	905	2,95
9	KION	100	59,5	594	10
10	KOEN	100	104	2400	4,33
11	LVON	-500	38,6	1574	2,45
12	MOEN	250	55,3	1017	5,44
13	ODEN	-125	10,4	2376	0,44
14	PREN	500	30,9	692	4,47
15	TOEN	-166,7	6,1	492	1,24
16	VIEN	0	30	884	3,39
17	VOEN	0	23,85	590	4,04
18	ZAON	0	44,75	4985	0,9
19	ZHEN	54,35	86,62	796	10,9
20	ZOEN	-166,7	12,4	643	1,93
21	DOEN	80,97	514,05	2570	20
22	SEEN	29,02	2132,82	5535	38,5
23	DNEN	15,34	940	4327	21,7
24	ENUG	6,98	142,5	645	22,1
25	KIEN	3,82	734,4	12226	6,01
26	ZAEN	12,11	1111,2	4749	23,4
27	KREN	56,82	118,68	1837	6,46

УФБ, тобто акції підприємства-емітента демонструють значення P/E та P/S більші від 0, але виключенням є 9 емітентів групи «Обленерго» (№ 1, 7, 8, 11, 13, 15, 16, 17, 20) акції яких впали в ціні нижче їх номінальної вартості, але це не сильно вплинуло на їхній фінансовий коефіцієнт Price-to-Sales, який за методикою Р. Дж. Шиллера, в даному випадку, повинен демонструвати позитивний взаємозв'язок капіталізації підприємства на фондовому ринку з реалізованою ним продукцією в реальному секторі економіки [9].

Слід також відмітити той емпіричний аргумент, що жодне з електроенергетичних підприємств на фондовому ринку України не виплачує своїм акціонерам дивідендів, тобто в фінансовій звітності цих підприємств (Форма № 2) в рядку 340 — «Дивіденди на одну акцію» значення становить 0 грн., хоча саме виплата дивідендів по акціям завжди була необхідною умовою для залучення довгострокового капіталу інвесторів, що зацікавлені в стабільному прибутку з фондового ринку.

Виходячи з цього, можна допустити припущення, що сегмент фондового ринку електро-

енергетичних підприємств України носить виключно спекулятивний характер та українські електроенергетичні підприємства не зацікавлені в довгостроковому інвестуванні. Підтвердити це можна, розраховавши базові показники економічної діяльності цих підприємств та визначивши, наскільки інфраструктурно розвинений та ефективний фондовий ринок України впливає на реальний економічний стан підприємств.

Показники економічної діяльності електроенергетичних підприємств-емітентів фондового ринку України в табл. 5, що були розраховані на основі даних бухгалтерських балансів (Форма № 1) та звітів про фінансові результати (Форма № 2), які відкрито розміщує державне інформаційне агентство SMIDA, підтверджують факт вкрай слабкого економічного становища українських електроенергетичних підприємств [11].

Не помічено взаємозв'язку між обсягами залученого капіталу та показниками реального економічного стану українських електроенергетичних підприємств. Рівень чистої рентабельності в більшості досліджуваних підприємств не переви-

Показники економічної діяльності електроенергетичних підприємств-емітентів фондового ринку України за 2013 рік

№	Біржовий код	Знос осн. засобів, (%)	Чистий прибуток, (млн. грн.)	Чиста рентаб.	Абсолютна ліквідність
1	CHEN	56,81	16	0,029	2,29
2	CHEON	64,85	74	0,099	1,91
3	CHON	58,52	18	0,013	0,78
4	DNON	98,12	43	0,003	0,97
5	DOON	49,11	59	0,013	2,05
6	HAON	74,71	25	0,009	1,25
7	HMON	78,71	7	0,02	0,58
8	HOEN	64,23	4	0,004	0,89
9	KION	76,08	31	0,052	0,2
10	KOEN	56,08	110	0,045	1,21
11	LVON	67,81	222	0,141	1,4
12	MOEN	51,16	49	0,048	0,76
13	ODEN	48,98	48	0,02	1,01
14	PREN	67,78	78	0,112	0,88
15	TOEN	48,34	14	0,028	0,51
16	VIEN	48,41	34	0,038	0,61
17	VOEN	88,84	0,9	0,001	1,16
18	ZAON	74,4	22	0,004	1,13
19	ZHEN	75,39	24	0,03	0,98
20	ZOEN	52,51	4	0,006	1,71
21	DOEN	91,02	147	0,057	0,79
22	CEEN	58,81	9	0,001	0,76
23	DNEN	80,45	189	0,043	1,08
24	ENUG	64,82	122	0,189	1,4
25	KIEN	56,85	1375	0,112	0,6
26	ZAEN	90,22	186	0,039	0,49

ще 0,02 (2%), а показник абсолютної ліквідності взагалі не досягає по нормативу для промислової галузі — 2,5.

Підприємство ПАТ «Дніпроенерго» (емітент DNEN), акції якого «ефективно» котуються, без виплати дивідендів акціонерам, на фондових біржах УБ, ПФТС, УФБ, коефіцієнти ефективності акцій на фондовому ринку України, що розраховані за методикою Р. Дж. Шиллера, складають: P/E ratio — 15,34 % та P/S ratio — 21,7 %, а дохід від продажу акцій з початку 2009 року є 815 млн. грн., а з фінансової звітності даного підприємства видно, що ПАТ «Дніпроенерго» взагалі не направляло залучений капітал від продажу власних акцій на оновлення та модернізацію власних основних засобів виробництва, знос яких вже складає 80,45 % у відносному значенні, досліджуване підприємство демонструє вкрай неефективні значення показників чистої рентабельності — 0,043 (4,3 %) та абсолютної ліквідності — 1,08.

Все це є підтвердженням того, що, враховуючи сучасну інфраструктуру розвиненість фондового ринку акцій українських підприємств,

і той факт, що в більшості випадків підприємство-емітент не виплачує дивідендів своїм акціонерам, — все ж таки фондовий ринок України є ефективним, але «ефективним» лише для одного контингенту своїх суб'єктів — спекулянтів, які зацікавлені лише в отриманні спекулятивного прибутку при торгівлі на різниці курсів фінансових інструментів, але зовсім — не в довгостроковому інвестуванні капіталу в національну економіку власної держави.

Також слід зазначити і те, що дослідження показало, що методика P/E та P/S коефіцієнтів, яка широко застосовується на біржах NYSE, LSE, Токуо SE при оцінці ефективності акцій, — на фондовому ринку України здатна відобразити лише «ефективність спекуляції» фінансовими інструментами до оцінки «ефективності» яких її застосовують, але зовсім не показує взаємозв'язок між фондовим ринком та ефективністю підприємства-емітента в реальному секторі економіки.

Виходячи з цього, розглянемо структуру акціонерного капіталу деяких досліджуваних національних електроенергетичних підприємств України.

ПАТ «Київобленерго» (емітент KOEN) — енергопостачальне підприємство, яке публічно розміщує свої акції з 2007 року, на фондовому ринку України є 1040 млн. акцій даного підприємства при сучасній ціні акції 0,1 грн. за одиницю і загальній вартості ринкової частки акцій організації 104 млн. грн. З відкритої інформації державного агентства з розвитку інфраструктури фондового ринку України — SMIDA видно, що найбільшим власником ринкових 927,61 млн. акцій є підприємство, що зареєстровано в Королівстві Нідерланди — AES Washington Holdings B. V., 24276196, NLD.

ПАТ «Одесаобленерго» (емітент ODEN) — енергопостачальне підприємство, що проводить публічне розміщення своїх акцій з 2007, на фондовому ринку України є 208 млн. акцій даного підприємства при сучасній ціні акції 0,05 грн. за одиницю, яка, до речі, в 5 разів нижча за її номінал — 0,25 грн. та загальній вартості ринкової частки акцій організації 10,4 млн. грн. Найкрупнішими власниками є ТОВ «ВС Енерджі Інтернейшнл Україна», код ЄДРПОУ 33947089 — 100 млн. публічних акцій даного підприємства, та 52,1 млн. належить державному підприємству «Фонд державного майна України», код ЄДРПОУ 00032945.

Висновки та перспективи подальших досліджень. На основі доведеного можна зробити наступні висновки:

Український фондовий ринок не забезпечує ефективність національних підприємств, оскільки залучений капітал не використовується підприємствами для оновлення та модернізації основних засобів виробництва, знос яких в деяких випадках становить понад 80 %.

Необхідно дослідити можливості державного регулювання українського фондового ринку, в аспекті не допущення використання його в якості інструмента виводу національного капіталу стратегічних підприємств України до офшорних зон Королівства Нідерланди (NLD) та республіки Кіпр (СYP).

Роль фондового ринку в управлінні ефективністю підприємств буде забезпечуватися тільки тоді, коли керівництво цих самих підприємств

буде використовувати залучені кошти для розвитку свого підприємства.

Література

1. Лысюк В. М. Воспроизводственная функция товарных рынков / В. М. Лысюк. — Одесса, ИПРЭЭИ НАН Украины, 2011. — 225 с.
2. Лысюк В. М. Организация товарного рынка: теория и практика / В. М. Лысюк. — LAP LAMBERT Academic Publishing ist ein Imprint der, Saarbrücken, Deutschland; 2014. — 224 с.
3. Українська біржа (УБ) [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://ux.ua>.
4. Фондова біржа ПФТС [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://pfts.ua>.
5. Українська фондова біржа (УФБ) [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://ukrse.kiev.ua>.
6. Баула О. В. Тенденції формування інститутів ринку цінних паперів України / Баула О. В. // Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. — 2009. — № 5. — С. 175–181.
7. Павлов В. І. Формування інституційної системи ринку цінних паперів в Україні : монографія / В. І. Павлов. — Львів : Інститут регіональних досліджень НАН України, 2011. — 294 с.
8. Брокер «Гайнсфорт» [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://gt-trader.com.ua>.
9. Shiller R. J. Irrational Exuberance / R. J. Shiller — М. : Princeton University Press ; Princeton University, 2000. — 312 p.
10. Тепляшин А. Ю. Підвищення конкурентоспроможності вітчизняних суб'єктів підприємницької діяльності шляхом залучення фондових інструментів / Тепляшин А. Ю., Лисюк В. М. // Економічні інновації. — 2012. — № 51. — С. 270–280.
11. Державне агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України — «SMIDA» [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://smida.gov.ua>.
12. Тепляшин А. Ю. Оцінка ефективності національних підприємств через фінансові інструменти фондового ринку / Тепляшин А. Ю. // Економічні інновації. — 2013. — № 55. — С. 153–162.